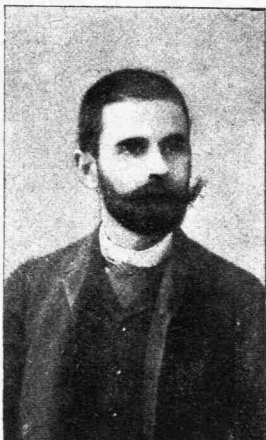

ΠΑΛΗΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

ΥΠΟ

ΚΩΣΤΗ ΠΑΔΑΜΑ

ΜΕΣΑ εἰς τὰς Κορταμπλασιὸν τοῦ Βίκτορος Οὐγκώ, τὸ μέγα δῶτομον ἔργον, τὸ τελειότερον ὕστερα ἀπὸ τὴν Παράδοσιν τῶν Αἰώνων, ὅπου ἡ φαντασία τοῦ ποιητοῦ γεμίζει μὲ λαμψεῖς καὶ ρυθμούς ὅλα τριγύρω της ἀπὸ τῶν ἀπλουστέρων τῆς γῆς μέχρι τῶν ὑψηλοτέρων τοῦ οὐρανοῦ, μέσα ἐκεῖ, εἰς τὴν σειρὰν τοῦ πρώτου τόμου, ἡ ὁποία φέρει τὸ ὄνομα *Αὐγὴ* καὶ περιλαμβάνει τὰς συγκινήσεις καὶ τὰς ἀναμνήσεις τῆς

πρώτης ἡλικίας, εὐρίσκω τὸ «Παληοτραγοῦδι τοῦ νέου καιροῦ. »

Τί εἶνε αὐτὸ τὸ «Παληοτραγοῦδι τοῦ νέου καιροῦ ; »
Εἶνε, ἀπλούστατα, ποιηματακί ἀπὸ ἐννέα μικρὰ τετραστιχα, ἀπλοῦν, χαριτωμένον, καμωμένον δι' ὅλον τὸν κόσμον· ἀλλὰ ποιηματακί ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὅποια νομίζετε

ὅτι δὲν τὰ ἔγραψε ποιητῆς ὠρισμένου χρόνου καὶ τόπου, τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ εἶδους, ἀνήκων εἰς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην σχολήν, ἀρχαῖος ἢ νεώτερος, κλασικὸς ἢ ρομαντικὸς, ἀλλὰ νομίζετε ὅτι τὰ ἐχαραξεν ἐπὶ μαρμάρου ἀνεξάλειπτα αὐτὴ ἢ αἰωνία ποίησις. "Ὅσοι δὲν ἔτυχε νὰ τὸ διαβάσουν, καὶ ὅσοι θέλουν νὰ τὸ ἀπολαύσουν εἰς ὅλην του τὴν χάριν ἃς τὸ ζητήσουν μέσα εἰς τὸν πρῶτον τόμον τῶν *Κορταμπ.λασιόν*. "Ὅσοι δὲν ἔχουν πρόχειρον τὸν τόμον ἢ δυσκολεύονται νὰ τὸ καταλάβουν εἰς τὸ πρωτότυπον ἃς ἀρκεσθοῦν — τί νὰ γίνη; — εἰς τὴν ἰδικήν μου πρόχειρον μεταφράσιν· διὰ νὰ τὴν κάμω ὅσον τὸ δυνατόν πιστοτέραν δὲν ἐφύλαξα εἰς αὐτὴν τὰς χρυσὰς ὁμοιοκαταληξίας τοῦ πρωτοτύπου καὶ τὴν ὁμοειδῆ αὐστηρότητα τοῦ μέτρου.

Δὲν τὴν ἐσυλλογίζομαι τῇ Ρόζα,
Κ' ἦρθε μαζί μου αὐτὴ 'ς τὸ δάσος.
Θυμοῦμαι, λέγαμε γιὰ κάτι τι,
Μὰ δὲ θυμοῦμαι πλέον γιατί.

"Ἦμουνα κρῦο μάρμαρο,
Κ' ἐπερπατοῦς' ἀφηρημένος,
Μιλοῦσα γιὰ τὰ δένδρα καὶ γιὰ τ' ἄνθη,
Μ' ἐκύτταζε σὰ νὰ μοῦ λέγῃ: «Αἱ! κ' ἔπειτα ;»

Σκορποῦσεν ἡ ὁροσιὰ μαργαριτάρια,
Τῇ σκέπη τους ἐξάπλωναν οἱ κλώνοι,
Καὶ προχωροῦσα κ' ἄκουα τὰ κοτούφια,
Κ' ἡ Ρόζα τ' ἄδηνάκια.

"Ἦμουν ἀνόρεχτος, κ' ἤμουν δεκάξι χρόνων
Εἴκοσι ἐκείνη, κ' ἔλαμπαν τὰ μάτια της

Τ' ἀηδόνια ἐτραγουδούσανε τῇ Ρόζα,
Κ' ἐσφύριζαν ἐμένα τὰ κοτσούφια.

Ἡ Ρόζα ὁλόρθη ἀπάνου 'ς τὸ κορμί της
Ἐσήκωσε τρεμουλιαστὸ ὠραῖο χέρι,
Τὸ σήκωσε νὰ κόψη ἓνα μοῦρο·
Καὶ δὲν τὸ εἶδα τὸ λευκὸ της χέρι.

Ἐνα ρυάκι ὁλόδροσο βαθὺ
Ἐ τῇ βελουδένια χλόῃ κυλοῦσε
Κ' ἡ φύσις ἡ ἐρωτικὴ κοιμῶταν
Μέσ' τὸ μεγάλο τὸ βαρύκοο δάσος.

Ἡ Ρόζα λύνει τὰ ὑποδήματά της
Καὶ μὲ τῆς ἀθωότητες τὸν ἀέρα
Βάζει τὸ πόδι της μέσ' τὸ νερό·
Καὶ δὲν τὸ εἶδα τὸ γυμνὸ της πόδι.

Δὲν ἤξευρα τί νὰ τῆς 'πῶ,
Μέσα 'ς τὸ δάσος τὴν ἀκολουθοῦσα,
Πότε τὴν ἔδλεπα ν' ἀναστενάζει,
Καὶ πότε νὰ χαμογελά.

Δὲν εἶδα πῶσον ἦταν εὐμορφῇ
Παρά ὅταν βγήκαμεν ἀπ' τὸ βαρύκοο δάσος.
«Ἄς εἶνε ξεχασμένα πιά...» μοῦ λέει·
Καὶ ἀπὸ τότε ὅλο τὰ συλλογίζομαι.

Τὸ ποίημα εἶνε τόσον ὠραῖον ἀπὸ τὰ περιεχόμενα
μέσα εἰς τοὺς δύο ἐκείνους τόμους δὲν ἐνθυμοῦμαι νὰ
μοῦ ἐπροξένησεν ἄλλο γλυκυτέραν ἐντύπωσιν, καὶ ὅμως
ἡ λύρα τοῦ Οὐγκὼ περιέχει τόνους πολὺ πλέον βαθεῖς

καὶ πολὺ μουσικωτέρους ἐκείνου. Ἡ μαγεία τὴν ὁποίαν διαχύνει τὸ ποίημα τοῦτο προέρχεται πραγματικῶς ἐκ τῆς δυνάμεως μόνης τῶν στίχων τοῦ ἢ μήπως ἡ ἐντύπωσις τὴν ὁποίαν μοῦ προξενεῖ συνδέεται μὲ μίαν μακρυνὴν ἀνάμνησιν περασμένων ἡμερῶν ; ἢ μήπως ἡ Ῥόζα, ἡ φεγγοβολοῦσα μέσα εἰς τοὺς στίχους τοῦ μεγάλου ποιητοῦ, μοῦ ἐνθυμίζει μίαν ἄλλην *Ρόζα*, ἡ ὁποία γλυκοκοιμᾶται μέσα εἰς τὰ βάθη τῆς μνήμης μου ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξυπνήσῃ τῆς φθάνει ἓνα κελεύσμα, ὡς τὸ «Παλὴὸ τραγοῦδι τοῦ νέου καιροῦ ;» Μήπως ἡ ἀνέκφραστος χάρις τοῦ στίχου τούτου ἔχει τὴν πηγὴν τῆς ὅχι εἰς τὴν ἔμπνευσιν τοῦ ποιητοῦ, ἀλλὰ μέσα εἰς τὴν καρδίαν μου ;

Ὅ,τι καὶ ἂν εἶνε, ἔχω καὶ ἐγὼ κρυμμένον μέσα εἰς τὰ βάθη τῆς μνήμης μου ἓνα «Παλὴὸ τραγοῦδι τοῦ νέου καιροῦ.» Σᾶς τὸ ἀποκαλύπτω τώρα ὡς ἐξομολόγησιν, ὅχι διὰ νὰ τὸ συγκρίνετε μὲ τὸ ποίημα τοῦ Οὐγκώ — τοιαύτη σύγκρισις θὰ τὸ ἐθανάτωνε — ἀλλ' ἀπλῶς διὰ νὰ κρίνετε καὶ διὰ νὰ λύσετε τὴν ἀπορίαν μου.

*Ἦμουν δεκαεὶς ἐτῶν, ἐζοῦσα εἰς τὴν ἐπαρχίαν, ἐσπούδαζα εἰς τὸ Γυμνάσιον, δηλαδὴ δὲν ἐσπούδαζα τίποτε, καὶ ἐπερνοῦσα τὰς ὥρας μου πότε τρίβων τὰ ὑποδήματά μου εἰς ἀργοὺς περιπάτους ἀνὰ τὰ καλδιρίμια τῆς πόλεως μετὰ τρελλῶν ἢ ἀνοήτων συντρόφων, καὶ πότε μέσα εἰς τὸ σπίτι μου φιλολογῶν τόμους *Παρδώρας*. Ἦμουν δειλὸς, ἀδέξιός, ὄνειροπόλος, ἔτρεφα βαθεῖαν στοργὴν πρὸς τὸν ξενητευμένον ἀδελφόν μου, ἀδιαφορίαν πρὸς πᾶν ὅ,τι μὲ περιστοίχιζε, καταφρόνησιν πρὸς τοὺς διδασκάλους μου, καὶ δὲν ἠδυνάμην νὰ συγκρατήσω τὸ πείσμα τὸ ὁποῖον μοῦ ἐνέπνεον ἐκεῖνοι, μέσα εἰς τὸ σπίτι τῶν ὁποίων ἐζοῦσα. Οἱ καλοὶ ἐκεῖνοι ἄνθρωποι δὲν ἤξευραν βέβαια πῶς ἀνατρέφονται τὰ παιδιὰ τὴν τροφὴν τὴν ὁποίαν παρεῖχον, τὴν ἀπεκάλουν μὲ αὐτάρ-

καιαν, ὅπως συμβαίνει συνήθως, ἀνατροφήν. Ἀλλὰ καὶ ἂν τυχὸν εἶχον τὴν ἀξίωσιν νὰ μ' ἀναθρέψουν πράγματι, δὲν θὰ εὔρισκον εἰς ἐμὲ τὸν κατὰλληλον διὰ νὰ ἐφαρμόσουν τὰς ιδέας των καὶ τὰς ἀρχὰς των, ἂν δύνανται νὰ ὀνομασθῶσιν ιδέαι καὶ ἀρχαὶ προλήψεις καὶ πλάναι καὶ ὑποχονδρία ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν κληρονομικῶς ἐξελισσόμεναι. Διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι τὸ ἰδικόν μου πνεῦμα, ὡς ἐκ περιέργου τινὸς ἀταξισμοῦ, ἀνεπτύσσετε ἔκτοτε καὶ παρεγέμιζε μὲ προλήψεις, πλάνας, καὶ ὑποχονδρίας, ὅλως ἀντιθέτους πρὸς τοὺς συνοίκους μου, ἀλλὰ πάντοτε, ὡς ἐλπίζω, ὀλιγώτερον τῶν ἰδικῶν των στενὰς, ἀντιφυσικὰς καὶ μωρὰς. Τοιοῦτοτρόπως μέσα εἰς τὸ σπίτι τὸ μέγα ἔγκλημα εἰς τὸ ὁποῖον ἠδύναντο νὰ ὑποπέσουν οἱ νέοι τῆς ἡλικίας μου ἦτον ὁ ἔρως πρὸς τὰ ὠραῖα κοράσια τῆς ἡλικίας των. Καὶ τῆς ἰδικῆς μου ζωῆς τὸ μόνον ἄστρον, ἡ μόνη θεραπεία, ἡ μόνη ἔκστασις, ἡ ἀπόλαυσις, ἡ εὐτυχία, ἦτον ὁ ἔρως. Ἐρως, ὅπως τὸν αἰσθάνονται τὰ παιδιά, ἀλλ' ἔρως πάντοτε.

Καὶ ἤμουν δεκαεῖς ἐτῶν. Ἀπέναντι τοῦ σπιτιοῦ μας ἑκατοικοῦσε μία φιλικὴ οἰκογένεια. Εἰς τὰς ἐπαρχίας ὅχι μόνον τὰ συγγενικά, τὰ φιλικὰ, ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς τὰ γνῶριμα σπίτια διατελοῦσιν ἀπὸ πρωῒας μέχρι νυκτὸς εἰς διαρκῆ κίνησιν ἀλληλοβοηθείας. Ὅ,τι δὲν ἔχει τὸ ἐν σπίτι τὸ δανεῖζεται ἀπὸ τὸ ἄλλο· τὸν μύλον τοῦ καφέ, τὸ τηγάνι, τὸ σκαφίδι, νερόν, πιάτα, ζάχαριν, ἐπανωφόρια, καπέλλα, ὅ,τι θέλετε, ἀπὸ τῶν εὐτελεστέρων μέχρι τῶν μᾶλλον οὐσιαστικῶν. Πρὸς τοῦτο γυναῖκες, δέσποιναι καὶ δεσποινίδες, κυρίαὶ καὶ ὑπηρέτριαι, ἀσχολοῦνται εἰς διαρκὲς τρέξιμον καὶ ἀνεβοκαταβάσμιν ἀπὸ τὸ ἐν εἰς τὸ ἄλλο σπίτι. Εἰς τὸ ἰδικόν μας πέντε καὶ ἑξ φορὰς τὴν ἡμέραν ἐνεφανίζετο διὰ καθὲ λογῆς θελήματα ἡ Χρυσοῦλα.

Ἡ Χρυσοῦλα ἦτον ἡ ψυχοκόρη τῆς ἀπέναντι φιλι-

κῆς οἰκογενείας· ἓνας βαθμὸς παραπάνω ἀπὸ ὑπῆρέτριαν,
 ἓνας βαθμὸς πρὸς ἑκάτω ἀπὸ νοικοκυράν. Ἡ ψυχοκὸρη
 κάμνει κάθε δουλειάν τοῦ σπιτιοῦ, ὅπως καὶ ἡ ὑπῆρέ-
 τρια· ἀλλὰ δὲν εἶνε μισθωτή, ἐξέρχεται δὲ εἰς τὸν περί-
 πατον ἐπιμελῶς στολισμένη καὶ πάντοτε εἰς τὸ πλευρὸν
 τῆς κυρας ἡ ὁποία ὑποχρεοῦται ἀργὰ ἢ γρήγορα νὰ τῆς
 εὔρῃ ἓνα καλὸν ἄνδρα, νὰ τὴν ἀποκαταστήσῃ. Ἀλλ'
 ἀδιάφορον ὅ,τι καὶ ἂν ἦτον ἡ Χρυσούλα· ὅ,τι μ' ἐνδιέφερεν
 ἦτον ἡ ἐξοχος ἀκμὴ τῆς ὥρας αὐτῆς, τῶν δεκαπέντε της
 ἐτῶν τὸ μεθυστικὸν ἄρωμα, τὸ πρόσωπον πορφυραυγές,
 οἱ ὀφθαλμοὶ ἀπαστράπτοντες, τὸ σῶμα μαρμαρίνον προ-
 κλητικῶς ὀγκούμενον κατὰ τὸ στῆθος, ἡ μόλις ὑπο-
 φαινομένη λευκὴ στρογγυλότης τῶν κνημῶν, ἡ φαιδρό-
 τῆς ἡ πλήρης γελῶτων, ἡ πλήρης κινήσεως ὑγεία, ὅλα
 αὐτὰ τὰ ὁποῖα τὴν ἐφάνερωνον γνησίαν κόρην τῶν βου-
 νῶν τῆς Ροῦμελης, ἀπὸ τὰ ὁποῖα κατήγετο καὶ τῶν
 ὁποίων τὸν ἀέρα εἶχε, χωρὶς νὰ ἔχῃ τίποτε κοινὸν πρὸς
 τὰς ἀθηναϊζούσας ἀρχοντοπούλας τοῦ τόπου, αἱ ὁποῖαι
 παρήγγελλον τὰ φορέματα τῶν εἰς τὴν πρωτεύουσαν
 διὰ νὰ τυλιχθοῦν μέσα τῶν ὡς μούμιαι. Ἡ ζωὴ καὶ ὁ
 ρυθμὸς τοῦ σώματος ἐκείνου κατῴρθωνον νὰ ἐξευγενίζουν
 καὶ τὰς θαναυροτέρας ἐργασίας αἱ ὁποῖαι τὴν ἀπησχό-
 λουν. Ἐνώπιόν μου ἡ Χρυσούλα ἐνεφανίζετο ὡς ἡ ὁπτα-
 σία τῆς νεότητος ἐν μέσῳ τῆς ἀναιμικῆς, ἀσκητικῆς,
 ἀλλὰ καὶ ὑποκριτικῆς ἀτμοσφαιρας ἡ ὁποία μὲ περιέ-
 βαλλε. Καὶ τὴν κατέτρωγα μὲ τὰ μάτια μου παντοῦ
 ὅπου τὴν ἐβλεπα, καὶ ὁσάκις ἤρχετο εἰς τὸ σπῖτι, ἔτρεχα
 νὰ εὔρεθῶ ἐμπροστὰ της διὰ νὰ μὲ χαιρετίσῃ, διὰ νὰ
 τῆς ὁμιλήσω. διὰ νὰ χορτάσω μὲ τὸ ἄκουσμα τῆς φω-
 νῆς της καὶ μὲ τὸ θέαμα τῶν ἐλευθέρων ἐκείνων σαρ-
 κῶν, τῶν ὁποίων μόλις συνεῖχε τὸ σφρίγος, αὐξάνουσα
 τὸ γόητρον, ἡ ἀτμημελήτως φερομένη ἐσθῆς. Καὶ εἴμεθα
 φίλοι, καὶ ἐφέρετο πρὸς ἐμὲ οἰκειότατα. Ἀλλὰ τὸσον μό-

νον· ἡ ταρχχὴ εἰς τὴν ὁποίαν μὲ ἐνέβαλλεν ἡ παρουσία της, ἐκράτυνε τὴν ἀπειρίαν κ' ἐπλήθυνε τὴν δειλίαν μου.

Ἐν ἀπόγευμα, γλυκὺ δειλινὸν φθινοπώρου, ὕστερα ἀπὸ βροχὴν, ὅτε ἡ φύσις λάμπει κατὰ χλωρος, γεμάτη ἀπὸ εὐωδίας καὶ ἡ ψυχὴ κατέχεται ὑπὸ τῆς δίψης τοῦ ἀγνώστου, ὡς οὐδέποτε ἄλλοτε, καὶ οἱ πόθοι δελεάζουν γλυκύτατα, καὶ οἱ ἔρωτες ἄορατοι περιίπτανται πρὸς θήραν καρδιῶν, ἓνα τοιοῦτον ἀπόγευμα ἦλθεν εἰς τὸ σπίτι ἡ Χρυσούλα. Ποτὲ δὲν τὴν εἶχα ἴδει τόσον ωραίαν καὶ τόσον προκλητικὴν· ἐκόπησαν τὰ γόνατά μου, ἱλιγγος μὲ κατέλαβεν. Ἐνῶ ἐκείνη ἀνῆρχετο τὴν σκάλαν, ἐγὼ κατέβην εἰς τὴν αὐλὴν καὶ τὴν ἐπερίμενα κολλημένος εἰς τὴν γωνίαν τῆς ἐξώπορτας. Μετ' ὀλίγον κατῆλθε καὶ αὐτὴ· εἵμεθα μόνοι μας· μὲ εἶδεν, ὠχρίασεν, ἐστάθη, κατέπие μὲ ἀγωνίαν, μισάνοιξε τὸν θύραν, ἐτοποθετήθη εἰς τὸ μισάνοιγμα τῆς θύρας ὡς μέσα εἰς πλαίσιον, καὶ μοῦ εἶπε σιγα :

— Κύρ Κωστῇ, ἔχω ἓνα παράπονο ἀπὸ σένα.

— Τί παράπονο.

— Εἶπες γιὰ μένα ἓναν κακὸ λόγον.

— Τίνος ;

— Τοῦ Σπύρου.

Ὁ Σπύρος ἦτο συμμαθητὴς καὶ φίλος μου.

— Ἐγὼ νὰ εἰπῶ λόγον γιὰ σένα ! δὲν ξέρω τί μοῦ λές· καὶ τί εἶπα ;

— Ντρέπομαι νὰ 'ς τὸ πῶ· τὸ εἶπες ναί· καὶ νὰ ξέρης θὰ τὸ εἰπῶ τ' ἀφεντικοῦ μου.

— Μὰ πές μου ἐπὶ τέλους τί εἶπα ;

— Νά ! τοῦ εἶπες . . . πῶς . . . μ' ἀγαπᾷς. Ἀλήθεια εἶνε ;

Καὶ τὰ μάτια της ἐφωσφόριζον καὶ ὑπέφρισσον τὰ χεῖλη, καὶ τὰ στήθη ἀνεκινούντο, καὶ προέκυπτον αἱ

κνῆμαι, καὶ τὸ χέρι της ἔτρεμε στηριζόμενον ἐπὶ τοῦ μήλου τῆς θύρας. Καὶ ἡ ἰδική μου ταραχή, καὶ τὸ ἰδικόν μου θάμβος πῶς ἐξεδηλώθη, νομίζετε; Καὶ τί ἀπήντησα εἰς τὸ ἡδονικὸν ἐκεῖνο «Νά! τοῦ εἶπες πῶς μ' ἀγαπᾷς· ἀλήθεια εἶνε;» Ἴδου τί ἀπήντησα:

— Ψέμματα σοῦ εἶπεν ὁ Σπύρος· ἐγὼ δὲν τοῦ εἶπα τίποτε γιὰ σένα· ψέμματα.

Καὶ τίποτε ἄλλο· ἀπέμεινα ἄλαλος ἐνώπιόν της καὶ ἡλίθιος. Ἀλλὰ ἡ κόρη τοῦ βουνοῦ τῆς Ρούμελης δὲν ἐννοοῦσεν ἀπὸ τοιαύτας ἀπαντήσεις καὶ τοιαῦτα ἀργολογήματα. Ἔως ὅτου συνέλθω, ἐκλείσεν ὁρμητικῶς τὴν ἐξώπορτα—δὲν εἶχαμεν καὶ καιρὸν εἰς τὴν διάθεσίν μας—καὶ ἐξηφανίσθη.

Ἐκτοτε πολλάκις ἐπανῆλθεν εἰς τὸ σπίτι, ἀλλὰ ποτὲ δὲν κατεδέχθη νὰ ῥίψῃ τὸ βλέμμα της ἐπάνω μου, νὰ δώσῃ τὴν παρχεικρὰν προσοχὴν εἰς ἐμέ. Καὶ εἶχε δίκαιον.

Δὲν ἔχω δίκαιον καὶ ἐγὼ νὰ συγκινοῦμαι τόσον ἀπὸ τὸ «Παληὸ τραγοῦδι τοῦ νέου καιροῦ», ἐκεῖνο τὸ τραγοῦδι τὸ ὁποῖον ἐχάραξεν ἐπὶ μαρμάρου ὁ ἀθάνατος ποιητής;

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΣΚΟΡΠΙΑ ΦΥΛΛΑ

Ὁ πλοῦτος ἦτο ὁ μοχλός, ὃν ἐζήτει ὁ Ἀρχιμήδης, καὶ δι' οὗ δύναται τις νὰ κινήσῃ τὸν κόσμον.

*

Ἡ αἰδὼς πρέπει νὰ ὑπερασπίζῃ τὸ κάλλος, ὥς ἡ ἄκανθα τὸ ρόδον.

*

Εἷς μωρὸς θὰ εὖρῃ πάντοτε ἓνα μωρότερον ὅστις τὸν θαυμάζει.

*

Ὁμίλει πρὸς τὸ βλέμμα, ἂν θέλῃς νὰ κινήσῃ τοῦ ἄλλου τὴν καρδίαν.

*

Ὅλη ἡ εὐτυχία τῆς ζωῆς ἔγκειται κυρίως εἰς τὸ μετριάζειν τὰς ἐκ τῶν πόνων ἐντυπώσεις.

*

Οἱ πλούσιοι ἔχουν κόλακας καὶ οἱ πτωχοὶ φίλους.